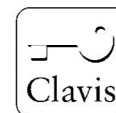

Sarah Dessen

Voor
eeuwig
en
altijd

vertaald door
Karen Bocqué

*Voor Regina Hayes,
die me inspireert, laat lachen en
beter maakt.*

Sarah Dessen
Voor eeuwig en altijd
© 2017 Sarah Dessen
© 2017 voor het Nederlandse taalgebied:
Clavis Uitgeverij, Hasselt – Amsterdam – New York
Omslagontwerp: Studio Clavis
Vertaling uit het Engels: Karen Bocqué
Oorspronkelijke titel: *Once and for All*
Oorspronkelijke uitgever: viking, een imprint van Penguin Random House,
375 Hudson Street, New York
Trefw.: liefde, vriendschap, rouw, trouwen
NUR 285
ISBN 978 90 448 3045 3
D/2017/4124/113
Alle rechten voorbehouden
www.clavisbooks.com

HOOFDSTUK

1

VOOR ALLES is een eerste keer.

‘Deborah?’ zei ik terwijl ik zachtjes op de deur klopte, maar wel hard genoeg om duidelijk te maken hoe dringend de situatie was. ‘Het is Louna. Heb je hulp nodig?’

Volgens mijn moeder was dit de gouden regel in dit soort situaties: ga er niet van uit dat er een probleem is. Met andere woorden, vraag niet of er iets scheelt tenzij je er zeker van bent, wat ik op dat moment niet was. Hoewel het natuurlijk niet veel goeds voorspelde dat de bruid zich in de vestibule van de kerk had opgesloten vijf minuten nadat de huwelijksceremonie had moeten beginnen.

Ik hoorde geschuifel aan de andere kant van de deur, gevolgd door een snik. Weer wenste ik dat William, mijn moeders zakenpartner en onze bruidenfluisteraar, hier was in plaats van ik. Maar hij had een ander varkentje te wassen, want de moeder van de bruidgom kon het niet hebben dat ze vóór de moeder van de bruid naar het altaar moest lopen, hoewel iedereen wist dat de etiquette het zo voorschreef. Wie al even meedraait in het huwelijkswereldje, weet dat echt álles een potentieel probleem is, van het gelukkige stel tot iets onbenulligs als de servetten. Het is elke keer weer afwachten.

Ik schraapte mijn keel. ‘Deborah? Wil je een glas water?’

Water loste nooit écht iets op, maar het kon ook geen kwaad: ook dat was een van mijn moeders overtuigingen. In plaats van een antwoord, hoorde ik het slot en de deur ging open. Ik wierp een blik op de trap achter me in de hoop William te zien aankomen, maar helaas, ik was nog altijd alleen. Ik ademde in, nam de fles die ik daarstraks had meegenomen en ging naar binnen. Gehydrateerd blijven was de boodschap.

Onze klant Deborah Bell (binnenkort hopelijk Washington), een mooi zwart meisje met opgestoken haar, zat op de vloer, omgeven door haar weelderige witte jurk. Hij had tienduizend dollar gekost, dat wist ik omdat ze het ons de laatste tien maanden in de aanloop naar de grote dag had verteld, en meer dan één keer. Ik probeerde er niet bij stil te staan en liep naar haar toe, snel maar niet té snel. (‘Ren nooit op een bruiloft tenzij iemands leven letterlijk in gevaar is!’ hoorde ik mijn moeder in gedachten zeggen.) Ik had net de fles water opgedraaid toen ik besepte dat ze huilde.

‘Toe, huil nou niet.’ Ik hurkte zachtjes neer in wat hopelijk een professionele buiging was, met mijn knieën opzij, en haalde een dun pakje zakdoeken uit mijn zak. ‘Je make-up ziet er geweldig uit. En dat willen we zo houden, toch?’

Deborah knipperde alleen maar naar me – een van haar valse wimpers zat al los, maar soms is een leugentje om bestwil nodig – en weer begonnen de tranen over haar wangen vol mascarastrepen te rollen. ‘Mag ik je iets vragen?’

Nee, dacht ik. We waren al negen minuten te laat. ‘Natuurlijk,’ zei ik.

Ze haalde huiverend adem, het soort ademhaling dat je alleen hoort na een lange, intense huilbui. ‘Geloof je ...’ Ze pauzeerde en

begon weer te snikken; de valse wimper maakte geen schijn van kans meer en viel met de tranen mee. ‘Geloof je dat ware liefde echt voor altijd kan duren?’

Ondertussen kwam er iemand de trap op. Aan de pas te horen – grote, zware stappen vergezeld van flink wat gezucht en gepuf dat nu al opviel – was het niet William. ‘Ware liefde?’

‘Ja.’ Ze hief haar hand op – o nee! dacht ik, te laat om haar tegen te houden – wreef in haar ogen en smeerde haar eyeliner zijdelings uit naar haar slaap. De stappen achter ons werden alsmaar luider; wie het ook was, zou hier snel zijn. Ondertussen bleef Deborah met opengesperde, smekende ogen naar me kijken, alsof wat er nu zou gaan gebeuren volledig afhing van mijn antwoord. ‘Nou?’

Ik wist dat ze ‘nee’ of ‘ja’ wilde horen, een kort en bondig antwoord, en had ze een andere vraag gesteld, welke dan ook, dan had ik daar waarschijnlijk voor kunnen zorgen. In plaats daarvan bleef ik zwijgend zitten en probeerde ik het beeld in mijn hoofd – een jongen in een wit overhemd op een donker strand die lachend zijn hand naar me uitsteekt – in woorden uit te drukken.

‘Deborah Rachelle Bell!’ bulderde een stem achter ons. Een ogenblik later verscheen haar vader, dominee Elijah Bell, in de deuropening, die hij volledig vulde met zijn lichaam. Zijn smoking zat strak, zijn boord was los en hij had een zakdoek in een van zijn handen, die hij onmiddellijk tegen zijn zweterige voorhoofd drukte. ‘Wat ben je in godsnaam aan het doen? De mensen staan op je te wachten!’

‘Het spijt me, papa,’ snikte Deborah, terwijl ik eindelijk William de trap op zag lopen. Maar hij was even snel weer verdwenen, mijn zicht geblokkeerd door de rijzige gestalte van de dominee. ‘Ik krijg het gewoon benauwd.’

‘Nou, verman jezelf,’ zei hij, en hij liep naar binnen. Hij was duidelijk buiten adem en moest een paar keer diep ademhalen voordat hij verder kon praten. ‘Ik heb dertigduizend niet-terugbetaalbare dollar van mijn zuurverdiende geld uitgegeven aan deze bruiloft. Als je nu niet meteen naar dat altaar loopt, trouw ik zélf met Lucas.’

Bij die woorden barstte Deborah opnieuw in tranen uit. Terwijl ik haar hulpeloos op haar schouder klopte, slaagde William erin zich langs de dominee te wurmen en naar ons toe te komen. Zoals altijd was hij de rust zelve. Hij keek niet naar mij, maar hield zijn ogen op de bruid gericht en boog voorover om in haar oor te fluisteren. Ze fluisterde iets terug, terwijl hij met zijn hand trage, cirkelvormige bewegingen op haar rug maakte, zoals je zou doen bij een onrustige baby.

Het enige wat ik hoorde, was de nog zware ademhaling van de dominee. Ondertussen klonken er andere voetstappen op de trap, vooral van bruidsmeisjes, bruidsjonkers en ramptoeristen. Blijkbaar wou iedereen meespelen in dit verhaal. Ooit had ik hier begrip voor, maar nu veel minder.

Wat William ook had gezegd, hij had haar laten lachen, hetzij beverig. Maar het had gewerkt: ze liet hem haar elleboog vastpakken, zodat hij haar kon helpen opstaan. Terwijl ze neerkeek op haar verfrommelde jurk en de kreukels eruit probeerde te schudden, ging hij weer in de hal staan en gebaarde naar de trap. Vrijwel meteen verscheen de make-upartieste, gewapend met haar koffertje vol producten.

‘Oké, mensen, laten we Deborah een minuutje de tijd geven om zich op te frissen,’ sprak William de kamer toe, net toen een bruidsmeisje en daarna nog eentje hun hoofd om de deur staken. ‘Do-

minee, kunt u de gasten laten weten dat ze naar hun plaats mogen gaan? We zijn over twee minuten beneden.’

‘Dat is je geraden,’ zei de dominee en hij duwde William opzij om naar de deur te lopen, waarbij de bruidsmeisjes in een laven-delkleurige flits uit elkaar stoven. ‘Want ik ben niet van plan om die trap nog een keer te beklimmen.’

‘We wachten buiten op je,’ zei William tegen Deborah terwijl hij me wenkte hem te volgen. Ik luisterde en deed de deur dicht.

‘Het spijt me,’ zei ik meteen. ‘Dat ging mijn petje te boven.’

‘Je hebt het prima gedaan,’ zei hij, en hij haalde zijn mobieltje tevoorschijn. Ik hoefde niet van dichtbij te kijken om te weten dat hij een berichtje naar mijn moeder aan het sturen was in de code-taal die ze gebruikten om een snelle, discrete service te verzekeren. Een seconde later bracht het mobieltje trillend haar antwoord. Hij wierp een blik op het scherm en zei: ‘De mensen beginnen vragen te stellen, maar tot nu toe is het gissende geroezemoes beperkt. Het komt goed. De wimper is ons alibi.’

Ik keek naar mijn horloge. ‘Een losgekomen wimper die voor een vertraging van vijftien minuten zorgt?’

‘Voor zover zij weten, kan zo iets een uur vertraging veroorzaken.’ Hij streek een plooi in zijn broek glad die ik niet eens kon zien en trok zijn rode vlinderdas recht. ‘Ik had Deb niet ingeschat als het type dat op het laatste moment zou terugkrabbelen. Zo zie je maar hoe weinig ik weet.’

‘Wat zei ze tegen je?’ vroeg ik hem.

Hij was aan het luisteren naar de geluiden achter de deur en ik wist dat hij zich concentreerde op het hoorbare verschil tussen huilen en opgemaakt worden. Een ogenblik later zei hij: ‘O, ze stelde

vragen over ware liefde. Of ik erin geloofde, of het blijft duren. De typische vragen die je krijgt voor een ceremonie.'

'En wat heb je gezegd?'

Hij vestigde zijn aandacht op me met die kalme, zelfverzekerde houding die van hem en mam het beste team in de trouwbusiness van Lakeview had gemaakt. 'Ik heb "natuurlijk" gezegd. Dat ik deze baan anders niet zou kunnen doen. Dat liefde is waar het om draait.'

Wow, dacht ik. 'En geloof je dat echt?'

Er liep een rilling over zijn rug. 'Lieve help, nee.'

Precies op dat moment ging de deur open en verscheen Deborah met bijgewerkte make-up, de wimper mooi op zijn plaats en haar jurk perfect gladgestreken. Ze glimlachte zenuwachtig naar ons en zelfs terwijl ik teruglachte, lette ik meer op het glunderende gezicht van William dan op mijn eigen uitdrukking.

'Je ziet er perfect uit,' zei hij. 'Laten we eraan beginnen.' Hij stak zijn hand naar haar uit en ze legde de hare erin om met hem de trap af te lopen. Het make-upmeisje volgde met een zucht die alleen ik kon horen, en toen was ik alleen.

Beneden in de kerk had mijn moeder haar handen vol met het bruidspersoneel, bandjes en revers, ruikers en boutonnières. Ik wierp een blik in de voorkamer, waar alleen een berg verfrommelde zakdoekjes overbleef. Terwijl ik ze haastig opraapte, vroeg ik me af hoeveel andere bruiden zich hier zo hadden gevoeld, op de grens tussen het heden en de toekomst, niet helemaal klaar om de sprong te wagen. Ik begreep hen, of toch tot op zekere hoogte. Ze hadden tenminste de keus. Wanneer zo'n beslissing voor jou wordt gemaakt, is er pas écht reden om te huilen. Maar goed. Beneden hoorde ik de

orgelmuziek aanzwellen. De ceremonie begon. Ik sloot de deur en ging naar beneden.

Mijn moeder nam haar glas wijn. 'Zeven jaar, niet meer, niet minder. Net lang genoeg voor enkele kinderen en een affaire.'

'Interessant,' antwoordde William terwijl hij zijn ogen over zijn geheven glas liet glijden. Vervolgens zei hij: 'Ik gok op drie jaar. Geen kinderen. Uit elkaar als vrienden.'

'Denk je?'

'Hmm ... Ik denk het wel, ja. Ze was wel heel erg zenuwachtig. Dat gebeurt niet vaak. En al die vragen over ware liefde ...'

Mam dacht even na. 'Je hebt een punt. Volgens mij krijg jij deze keer gelijk. Proost.'

Ze klonken, leunden achterover in hun stoel en namen een plechtige slok. Op elke bruiloft, nadat het bruidspaar en de gasten naar huis of hun hotel waren vertrokken, vond het vaste ritueel van mijn moeder en William plaats. Ze dronken een slaapmutsje, overliepen kort de bruiloft en gokten op het huwelijk. Hun voorspellingen over zowel het verloop als de duur waren zo nauwkeurig dat het bijna griezelig was.

Voor mij was de belangrijkste test het afscheid, het moment waarop iedereen samenkwam om het bruidspaar uit te zwaaien. Het was helemaal anders dan de ceremonie met zenuwen en geheimpjes en de receptie, die chaotisch genoeg was om kleine foutjes te camoufleren. Het afscheid was het einde van maanden voorbereiding en het begin van de rest van hun leven. Daarom was het voor mij hét moment

om te letten op tekenen van vermoeidheid, tranen of een zweem van irritatie op hun gezichten. Inzetten op hun leven wou ik niet. Ik wenste iedereen het beste toe. Ik wou altijd een gelukkige afloop voor anderen.

Het spreekt vanzelf dat onze klanten niets afwisten van hun gokritueel. Het was de stiekeme afloop van wat in Lakeview bekendstond als een Natalie Barrett-bruifloft, de droom van alle pasverloofde stellen. Alleen wie een plaatsje op de wachtlijst had bemachtigd én een enorme vergoeding kon ophoesten, maakte kans. Mam en William lieten je een flinke duit neertellen, maar ze stelden nooit teleur. Het bewijs van hun kunde was te bewonderen in vier fraaie, dikke lederen albums in de wachtkamer van hun kantoor. Elk album zat vol foto's van stralende bruiden en bruidegoms in alle mogelijke trouwscenario's: op het strand, blootvoets. In Lakeside, in black tie. In een wijngaard. Op een bergtop. In hun eigen tuin (voor de gelegenheid prachtig versierd). Bruiloften met alles erop en eraan maar ook kleine, intieme bijeenkomsten. Veel witte prinsessenjurken met een sleep en sommige in andere kleuren en snitten (wat vaak wees op een tweede of derde huwelijk). Het verschil tussen een gewone bruifloft en een Natalie Barrett-bruifloft was een beetje als het verschil tussen een dierenwinkel en een circus. Tijdens een bruifloft traden twee mensen in het huwelijk. Een Natalie Barrett-bruifloft was zoveel meer dan dat.

De Deborah Bell-bruifloft – conform ons bedrijfsbeleid kregen alle bruiloften de naam van de bruid mee, want het was haar grote dag – was een goed voorbeeld. De ceremonie had plaatsgevonden in een kerk en de receptie in de balzaal van een plaatselijk hotel. Het bruidspersoneel bestond uit vijf bruidsmisjes, vijf bruidsjon-

kers, een ringendrager en een bloemenmeisje. Hun keuze voor een liveband (mam had liever een dj: hoe minder kans op ruzie, hoe beter) en een zittend diner (snijplanken met warmhouderlampen, buffetten en dessertbars waren de laatste jaren meer in trek) ging eigenlijk in tegen de huidige trends. We hadden de avond afgesloten met vuurwerk, waar de laatste tijd steeds meer vraag naar was: weer een flinke hap uit het budget van onze klanten, maar ze kregen er letterlijk een knallend einde voor terug. Ondanks het dramatische begin was Deborah met een brede glimlach naar de limousine gelopen, haar hand vastberaden in die van haar kersverse man. Bij het dichtslaan van de limodeur hadden ze gekust, tot groot ongenoegen van de dominee. Maar even later, toen de limo vertrok, was het zijn beurt om zijn tranen te drogen, getroost door een schouderklopje van zijn vrouw. Veel geluk, dacht ik toen de achterlichten langzaam uit het zicht verdwenen. Moge jullie altijd de antwoorden hebben op elkaars belangrijkste vragen.

En toen was het feest afgelopen, of toch voor hen. Maar niet voor ons. Na de samenvatting en het gokritueel kamden we de zaal uit op zoek naar verloren voorwerpen, zoekgeraakte trouwcadeaus en gasten die hun roes uitsliepen of iets eh, anders aan het doen waren (dat gebeurde vaker dan je zou denken; ik was elke keer weer stomverbaasd). Daarna verzamelden we onze klemborden, mappen, reparatiekits, tweezijdige plakband, zakdoekjes, extra stekkerdozen, telefoonopladers en kalmeringstabletten (echt!) en gingen naar huis. Na een bruifloft hadden we meestal één vrije dag. Daarna werden we weer op kantoor verwacht, waar mijn moeder op haar enorme whiteboard de volgende bruifloft omcirkelde en het verhaal van voren af aan begon.

Mam en William voelden zich helemaal thuis in dit wereldje, hoewel ze vaak al lachend beweerden van niet. Voor hen was het een echte passie en ze waren er nog goed in ook. Dat was altijd al zo geweest, ook toen ik nog te jong was om in de zomer voor hen te werken. Als kind zat ik vaak aan mams gigantische bureau te kleuren, terwijl zij met zenuwachtige bruiden vergaderde over gastenlijsten en tafelindelingen. Nu draaide ook ik mee in het bedrijf: in mijn schoot lag een schrijfblok (in een lederen kaft met het Natalie Barrett-logo erop natuurlijk) voor mijn aantekeningen. Mijn inwijding als werknemer was helemaal geen verrassing geweest, want het bedrijf was een familiezaak en ik was mams enige familie. Tenzij je William meetelde, wat we eigenlijk wel deden.

William en mijn moeder hadden elkaar zestien jaar geleden leren kennen, toen ik twee was en mijn vader er net vandoor was gegaan. Tot dan hadden mijn ouders in een blokhut in het bos gewoond, ongeveer vijftien kilometer van Lakeview. Ze fokten kippen, hadden een moestuin en maakten hun eigen kaarsen uit bijenwas, die ze tijdens het weekend verkochten op de lokale boerenmarkt. Mijn vader, amper tweeëntwintig, had een dikke baard, liep meestal blootvoets rond en werkte al enkele jaren – van voor mijn verwekking – aan een visuele gedichtenbundel over het milieu. Mam, een jaar jonger, at volledig veganistisch, draaide de avondshift in een organisch theehuis in de buurt en verkocht zelfgemaakte macraméarmbandjes gezegend met ‘aardse energie’ als bijverdienste. Ze hadden elkaar aan de universiteit leren kennen tijdens een campusprotest tegen het openbare onderwijssysteem, dat blijkbaar ‘onderdrukkend, vrouw- en dieronvriendelijk en kwaadaardig’ was. Dat had ik woord voor woord gelezen op de flyer die ik onder in een doos had gevon-

den, diep verborgen in mams kast, waar ze de weinige herinneringen aan die tijd bewaarde. Buiten mezelf dan. Naast de flyer vond ik een vrij lelijke bijenwaskaars, een macramébandje dat haar ring was geweest tijdens hun ‘bruiloft’ (op een modderig muziekfestival met als ceremonieleider een vriend die de huwelijksakte – ja, die zat er ook in – had ondertekend met ‘Koning Joepieeee!’) en één enkele foto van mijn ouders, blootvoets en mooi gebruind, in een tuin met een hark in hun hand. Ik zat poedelnaakt naast mams voeten, gehypnotiseerd door een blad boerenkool. Mijn unieke naam was een samenstelling van die van hen: Natalie en Louis. Louna.

De doos was vrij klein voor de vervlogen maar sterke overtuigingen die erin zaten, wat me altijd een beetje droevig stemde. Mijn moeder daarentegen stond alleen stil bij deze periode in haar leven wanneer haar klanten zich hardop afvroegen of het echt nodig was om zo schandalig veel geld uit te geven aan hun droombruiloft. ‘Kijk, ik ben getrouwd in een modderpoel en onze ceremoniemeester was high van paddo’s,’ zei ze dan, ‘en volgens mij heeft ons huwelijk daardoor nooit een schijn van kans gehad. Maar het is uw beslissing.’ Vervolgens zweeg ze enkele seconden, zodat onze klanten zich een beeld konden vormen van de perfect gestylede en opgemaakte Natalie Barrett, altijd gehuld in dure, op maat gemaakte kleding en diamanten oorringen, ringen en halskettingen, als zweverige hippie in een falend huwelijk. Het lukte ze niet, maar ze zetten wél in alle haast hun handtekening onder het contract in de hoop hetzelfde lot te vermijden. Je kunt maar beter het zekere voor het onzekere nemen.

De waarheid was dat de ondergang van hun huwelijk niet te wijten was aan modder of hun ceremoniemeester, maar aan mijn vader. Na drie jaar kaarsen maken in het bos en ‘dichten’ (volgens mam heeft

hij in al die tijd geen woord op papier gezet) was hij zijn sobere levensstijl zat. Dat kwam niet als een verrassing. Hij was geboren en getogen in San Francisco, waar zijn vader twaalf luxe-autobedrijven had, en was niet gemaakt om lang te leven van wat de grond hem gaf. Zodra mijn ouders hun geloften hadden gedaan, had zijn vader hem beloofd dat hij zijn eigen Porsche-dealerbedrijf zou krijgen als hij mam – en mij dus ook – zou verlaten. Mijn moeder was er al langer heilig van overtuigd dat kapitalisme de oorzaak van alle kwaad was. En toen haar ware liefde inging op haar schoonvaders aanbod, was het sprookje dan ook meteen afgelopen. Drie jaar later, toen hij al helemaal van ons vervreemd was, stierf hij in een auto-ongeval. Ik kan me niet herinneren of mam moest huilen of überhaupt een reactie had. Waarschijnlijk wel. Ik niet. Je kunt niet missen wat je nooit hebt gehad.

Ik had mam, alleen mam, en ik leek niet alleen uiterlijk op haar – dezelfde trekken, donker haar en een olijfkleurige huid – ook innerlijk leken we soms wel klonen. Dat is vooral omdat haar rijke, bejaarde ouders haar hadden onterfd rond de tijd van de modderpoel-bruiloft: we waren altijd met ons tweetjes geweest. Na mijn vaders vertrek verkocht ze de hut en verhuisden we naar Lakeview, waar ze na enkele horecabaantjes kon beginnen op de huwelijksregisterafdeling van een huishoudwinkel, Linens, Etc. Op het eerste gezicht hoorde mijn moeder er niet thuis, want er zijn maar weinig feestjes commerciëler dan een bruiloft. Maar ik moest eten. Bovendien was ze in een vorig leven debutante geweest en had ze etiquettelessen gevolgd in een countryclub. Ze was een vrouw van de wereld, ook al moest ze er niets van hebben. Al snel vroegen de bruiden expliciet naar haar om porseleinmotiefjes en tafelzilver te helpen kiezen.

Toen William werd aangeworven, een jaar later, had mam al een enorme schare volgelingen. Terwijl ze hem opleidde en alles leerde wat ze wist, werden ze beste vrienden. Achter in de winkel brachten ze vele uren door met bruiden die vertelden – en vaak klaagden – over hun trouwvoorbereidingen. Zo ontdekten mam en William welke leveranciers goed waren en welke niet. Vervolgens stelden ze een lijst op met de telefoonnummers van de beste plaatselijke bloemisten, cateraars, en dj's. Ze gaven ook steeds vaker raad voor specifieke bruiloften en begonnen er enkele van a tot z te plannen. Ondertussen, tijdens de lunch en na het werk of tijdens het avondeten, praatte ze erover een eigen zaak te starten. Een samenwerkingscontract en een lening van Williams moeder later was het zover.

Mam bezat eenenvijftig procent van de aandelen, William negenenvertig; haar naam stond op de gevel, maar daar stopten de juridische overwegingen. Hoe lastig of chaotisch een bruiloft ook was, ze kwamen er samen uit. Ze zeiden graag tegen elkaar en tegen al wie het wou horen dat ze dromen waarmaakten. Het was niet gelogen, maar die gave had geen enkel effect op hun eigen liefdesleven. Mijn moeder had sinds de breuk met mijn vader amper afspraakjes gehad. En begon ze toch een relatie, dan steevast met een man van wie ze wist dat hij de benen zou nemen 'zodat ik toch één zekerheid heb', zei ze zelf. William, die rond zijn achtste uit de kast was gekomen, had nog nooit een man ontmoet die voldeed aan zijn torenhoge standaard. Om hiermee om te gaan, koos ook hij vaak voor twijfelachtige kerels zonder potentieel op lange termijn. Echte liefde bestond niet, hielden ze vol, hoewel hun hele broodwinning stond of viel met die illusie. Waarom er tijd aan verspillen? En ze hadden elkaar toch nog?

Zelfs als kind wist ik dat hun relatie verstoord was. Jammer genoeg werd ik ook toen al geconfronteerd met hun cynische mantra's over romantiek, eeuwige liefde en andere romantische concepten. Het was op zijn zachtst gezegd verwarrend. Enerzijds draaide mijn leven rond de droom van een perfecte bruiloft, rende ik van ceremonie naar ceremonie, bracht talloze uren door in feestzalen en woonde vergaderingen bij over de kleinste bruiloftsdetails: van save-the-datekaartjes tot taarttoppings. Anderzijds, ver weg van het werk en onze klanten, was er altijd datzelfde gedreun: het is maar schijn, goede mannen bestaan niet, we zijn beter af alleen. Geen wonder dat ik enkele jaren geleden, toen mijn beste vriendin Jilly opeens veranderde in een echte jongensgek, niet mee wilde doen. Ik was veertien, maar leek een afgestompte gescheiden vrouw van middelbare leeftijd. Ik herhaalde wat ik hoorde als een mantra. 'Pas op, want hij zal je teleurstellen, wees op je hoede,' zei ik hoofdschuddend, terwijl Jilly berichtjes stuurde naar een of andere arrogante rugbyspeler. Of ik waarschuwde haar: 'Geef niets weg als je niet klaar bent om het te verliezen,' als ze heel dramatisch overwoog of ze tegen een jongen moest zeggen dat ze hem 'leuk' vond. Terwijl mijn leeftijdsgenoten met zijn tweeën of in een grote groep zaten te flirten, zonderde ik me letterlijk en figuurlijk af. Het einde van een romantische komedie of liefdesliedje wist ik altijd te verpesten. Ik had het dan ook geleerd van de besten. Het was niet mijn schuld, maar dat maakte het niet minder vervelend.

Maar vorige zomer, op een warme augustusavond, veranderde het allemaal. Opeens geloofde ik er wel in, of toch voor even. Het resultaat? Een gebroken, nee, verbrijzeld hart. Nog érgers was dat ik wist dat ik het volledig aan mezelf te danken had. Was ik maar weg-

gegaan, had ik maar twee keer nee gezegd in plaats van één keer, was ik maar gaan slapen, had ik de sterrenhemel maar gelaten voor wat hij was ... Ach ja.

Mijn moeder goot de rest van haar drankje naar binnen en zette haar glas opzij. 'Na middernacht,' merkte ze op terwijl ze vluchtig naar haar horloge keek. 'Klaar om te gaan?'

'Ja, nog één laatste controle,' zei William terwijl hij opstond en zijn pak afborstelde. De regel was dat we ons moesten kleden als gasten, bescheiden gasten. We wilden niet opvallen, maar ook niet in de drukte verdwijnen. De gouden middenweg was heilig in deze business. 'Louna, kijk jij nog even in de lobby en buiten? Ik neem deze ruimte en de toiletten voor mijn rekening.'

Ik knikte en liep naar de andere kant van de bijna lege zaal, waar een paar obers de laatste stoelen stapelden en glazen opruimden. De lampen schenen fel en op de vloer lagen bloemblaadjes, verfrommelde zakdoekjes en enkele achtergelaten glazen en bierblikjes. In de verlaten lobby stond alleen nog een kerel tegen een halfopen deur met een sigaar onder een rookverbodsbord.

Ik liep verder door de voordeur en werd begroet door de koele avondlucht. Ook het parkeerterrein was leeg. Of dat dacht ik tenminste, tot ik nog een keer keek en een van Deborahs bruidsmeisjes opmerkte, een groot, zwart meisje met vlechten en een neuspiercing – Malika? Malina? – bij een plantenbak. Ze had een zakdoekje vast en depte haar wangen droog. Ik vroeg me – niet voor de eerste keer – af waarom bruiloften zo emotioneel waren. Het was alsof tranen besmettelijk waren.

Plots keek ze op en zag me. Ik trok een vragend gezicht, maar ze schudde haar hoofd met een droevige glimlach: ze had mijn hulp

niet nodig. Er zijn momenten waarop je te hulp schiet en andere waarop je je afzijdig houdt. Ik had het verschil al lang geleden geleerd. Sommige mensen laten hun verdriet aan de hele wereld zien, maar de meesten onder ons huilen liever alleen. Tenzij mijn baan me dwong te helpen, liet ik hen met rust.

HOOFDSTUK

2

‘WEET JE,’ begon Jilly, die met haar hoofd in mijn kast zat, ‘jouw baan is echt niet goed voor mijn liefdesleven.’

‘Dat zeg je altijd,’ zei ik.

‘En ik meen het keer op keer.’ Ik hoorde een dreun en daarna iets dat viel.

‘Wow. Is die roze jurk strapless? Niet echt jouw stijl, hè? Ik probeer ’m aan. Crawford, draai je om.’

Ik keek naar haar tienjarige broertje, dat aan mijn bureau stond en mijn wiskundeboek bestudeerde. Hij duwde zijn bril omhoog, zuchtte en draaide zich om. Ondertussen verschoof ik haar zusje Bean naar mijn andere heup, en probeerde mijn haar uit haar stevige grip te verlossen. Terwijl ik haar vuistje opende, botste haar tandvles op mijn schouder, waardoor er een streep speeksel op de mouw van mijn shirt achterbleef. Sinds haar ouders een foodtruck-imperium uit de grond hadden gestampt, was een bezoek van Jilly steevast een familieaangelegenheid.

‘Oké,’ kondigde ze aan. De watermeloenroze jurk was duidelijk te klein voor haar. En hij was niet strapless. Maar Jilly hield van strakke, korte dingen die haar ronde vormen benadrukten. Hoewel mijn

stijl heel, heel anders was, bewonderde ik haar zelfvertrouwen. De meeste meisjes op school hadden het constant over diëten en dijkloven, maar mijn beste vriendin deed gewoon lekker haar eigen ding, altijd. Het was een van de miljoenen dingen die ik zo leuk aan haar vond. ‘Wat denk je?’

‘Dat er wél bandjes zijn,’ wees ik haar erop terwijl ik er eentje tevoorschijn prutste. ‘Ziezo.’

Ze keek naar haar sproeterige schouder. ‘Ah, ja. Ze zijn wel dun. Kun je me helpen met het andere bandje?’

Terwijl ik dat deed, probeerde Bean Jilly met haar mollige vingers vast te grijpen. Jilly vertrok nooit in de kleren waar ze in gekomen was. Ondertussen hadden haar kleren hun eigen plaatsje in mijn kast, waar ik ze even netjes had opgehangen als die van mij. En bij elk bezoek werden ze gegarandeerd door Jilly genegeerd.

‘Laten we het over vanavond hebben,’ zei ze terwijl ze haar arm onder het bandje wurmde en haar weelderige boezem in het lijfje duwde. Ik had een bescheiden C-cup en zij een volle D-cup, waardoor mijn kleren er om haar lijf altijd veel sexyer uitzagen. ‘We hebben laat afgesproken, in Bendo, na het optreden van de laatste band. Catastrophe of zoiets.’

‘Brilliant or Catastrophic,’ verbeterde ik haar.

‘Ja, die.’ Ze draaide zich om, zodat ik het jurkje kon dichtritsen. ‘Je kunt komen na die bruiloft. Zei je niet dat je vroeg klaar ging zijn?’

‘Nee, ik had gezegd dat het om zes uur begon. Voor tien uur kan ik er dus niet zijn.’

‘Die jurk zit te strak,’ zei Crawford met zijn typische diepe, monotone stem. Ook als peuter praatte hij al zo, toen het gezin achter ons was komen wonen aan de andere kant van de smalle kreek tus-

sen onze huizen. Jilly en ik waren toen tien, Crawford twee, en de tweeling en Bean waren nog niet eens geboren. Jilly’s ouders zaten nooit stil, ook niet als het op voortplanting aankwam.

‘Concentreer je liever op je boek,’ antwoordde ze, en ze duwde haar borsten wat omhoog.

‘Het is Louna’s boek,’ gromde hij terwijl hij de pagina omsloeg. ‘Bean moet trouwens verschoond worden.’

Dat rook ik dus. De briljante maar sociaal onhandige Crawford was ons altijd een stapje voor. Jilly nam Bean resoluut uit mijn armen, legde haar op de grond, gaf haar een armbandje om op te kauwen en praatte verder.

‘Genoeg uitvluchten, oké?’ zei ze. ‘We zijn nu een jaar verder. Tijd om de draad weer op te pikken. Je kunt je niet voor eeuwig achter je werk verschuilen.’

‘En “de draad oppikken” is naar een vieze, plakkerige club gaan?’

‘Precies, ja.’

‘Microben zorgen voor virussen,’ klonk Crawfords bijdrage. ‘En virussen maken je ziek.’

‘Kom gewoon mee, geniet van de muziek ... En daarna gaan we naar een feestje of twee, niet meer,’ zei Jilly, terwijl Bean onder mijn bed kroop. ‘Het wordt leuk. Beloofd.’

‘Wacht eens even. Je hebt niets gezegd over een feestje. Of liever, feestjes.’

Ze zuchtte diep, deze keer zonder eerst adem te halen. ‘Louna,’ zei ze, en ze nam mijn armen vast, ‘ik ben je beste vriendin. Ik weet wat je hebt meegemaakt en ik weet dat je bang bent, maar we zijn nog jong. We staan aan het begin van ons leven. Dat kan niet iedereen zeggen. Laat het niet wegglijpen.’

Dit was zo speciaal aan Jilly. Op vele vlakken was ze intimiderend, een meisje met volle rondingen, een grote mond en veel energie dat geen zier gaf om wat anderen van haar dachten. Ze was altijd vergezeld van enkele broertjes en zusjes, 'leende' mijn kleren en was vastberaden een nieuw vriendje voor me te vinden, zelfs als en vooral wanneer ik er geen wilde. Het kon vermoeiend zijn, maar ondanks onze compleet verschillende persoonlijkheden moest ik toegeven dat ze soms echt wel de spijker op de kop sloeg. Ze sprak recht uit haar hart, dat niet altijd het beste kompas was, maar altijd harder klonk dan wat dan ook. Dat kon inderdaad niet iedereen zeggen.

'Oké, ik zal zien of ik het red,' antwoordde ik.

'Meer vraag ik niet.' Ze leunde voorover en gaf me een dikke zoen op mijn wang. Toen piepte haar mobieltje. Ze haalde hem uit het lijfje, haar favoriete opslagplaats, en keek naar het scherm. 'De tweeling moet naar de turnles. Dat was ik helemaal vergeten.'

'Ik haat turnen,' zei Crawford. 'Turnzalen ruiken altijd naar maten en voeten.'

'Hij heeft gelijk,' zei Jilly tegen mij, en ze wierp weer een blik op zichzelf in de spiegel.

Ze keek in mijn kast en trok haar wenkbrauwen op. 'O, zijn dat nieuwe sandalen? Ik heb net een pedicure gehad. Hou mijn mobieltje even vast.'

Vervolgens ging ze op haar knieën zitten, negeerde mijn casual schoenen en strekte haar arm uit om in een donkere hoek achteraan in de kast een paar elegante, zwarte sandalen met een gouden ringgesp te pakken die ik maar één keer had gedragen. Toen ik de schoenen aan haar duim zag bengelen, voelde ik een steek in mijn hart. 'Nee,' zei ik kortaf, botter dan ik wou. 'Die niet.'

Ze keek naar de sandalen en toen naar de plaats waar ze gestaan hadden, ver weg van de andere schoenen. Het kwartje viel en ze zette ze stilletjes terug in de kast. 'Juist ja,' zei ze. 'Sorry.'

Ik zei niets en probeerde me een houding te geven – waarom bleef het zo moeilijk? – terwijl Jilly vooroverboog en Bean naar zich toe trok. Terwijl ze haar optilde, voelde ik Crawford naar me kijken. Zoals altijd had hij een droevige blik in zijn ogen. Hij was nog maar een kind en wist niets van de hele situatie, maar toch keek ik weg.

Enkele minuten later vertrokken ze. Zoals altijd wanneer ze van punt a naar punt b gingen, in dit geval langs de trap, was het een echte kakafonie, deze keer een mengeling van Beans gekrijs en Jilly en Crawfords gekibbel. Eenmaal in de tuin keek Jilly naar mijn raam en zwaaide naar me. Ik zwaaide terug en bleef kijken terwijl ze door het gras liepen. Zelfs met een baby in haar armen sprong Jilly moeiteloos over het kreekje. Crawford was onderweg gestopt en stond voorovergebogen om iets aan de oever te bestuderen. Niet veel later riep Jilly dat hij zich moest haasten en hij liep verder.

In mijn kamer hing nu de oorverdovende stilte die alleen de Bakers konden achterlaten. Eerlijk is eerlijk: ze waren overweldigend, maar ik wilde niet weten hoe mijn leven eruit had gezien als ze nooit achter ons waren komen wonen. In ons huis was het altijd muisstil en brandschoon, alles netjes opgeruimd, want mam en ik waren alleen. Wetende dat de Bakers typische chaos nooit veraf was, was vanaf het begin een troost geweest. Iedereen moet zich af en toe kunnen verliezen in de drukte.

Maar nu was ik alleen. Ik liep weer naar de kast. Daar lagen ze, in die kleine, donkere ruimte. Ik raapte een zwarte sandaal op, toen de andere, en zette ze weer op hun plaats in de hoek, onder de zwarte

jurk die ik ook maar één keer had gedragen. Het was alsof ze niet meer van mij waren, maar van een ander meisje uit een andere tijd. En toch kon ik ze niet wegdoen. Nog niet.

‘Wat hou ik van een derde huwelijk,’ zei William opgewekt. We stonden naast het zwembad van de countryclub en keken naar de gasten, die hun plaats innamen. ‘Iedereen is zo ontspannen. Misschien moeten we er ons in specialiseren, ons focussen op die nichemarkt.’

‘Zou niet genoeg opbrengen,’ zei mam, haar zakelijke zelf. ‘Trouwens, je zou de neuroses van al die jonge bruiden missen. Je talent zou verloren gaan.’

‘Ook waar,’ gaf hij toe terwijl hij een oudere man in een aansluitend pak gadesloeg. De man wilde op een stoel op de eerste rij gaan zitten, die bedoeld was voor de familie. Ik kende niemand die zó alert was als William. Hij was als een kat: altijd klaar voor de aanval. Ook ik keek met ingehouden adem toe, maar toen nam de vrouw van de oude man zijn arm vast en trok hem naar een andere rij. ‘Over jonge bruiden gesproken ... Ik heb met Bee gebeld. Ze komt maandagochtend langs voor een eerste gesprek.’

Mijn moeder slaakte een zucht. ‘Je weet dat ik spoedklussen haat, William.’

‘De bruiloft is in augustus. Het is april.’

‘Eind april,’ reageerde mam. ‘En mocht het een derde huwelijk zijn, perfect. Maar dat is het niet. Deze mensen behoren tot de hogere kringen en zijn heel veeleisend. Eigenlijk beginnen we met een jaar achterstand.’

‘Hogere kringen, hogere kredietlimiet,’ merkte William op.

‘Geld is niet alles.’ Ik wist al wat er nu ging komen. En ja hoor, het vervolg luidde: ‘Een gezonde geest kent geen prijs.’

‘Maar was dat wél zo, dan zouden zij hem betalen.’

Plots zwegen ze: weer liep een gast naar de voorste rij. Het was een kwestie van minuten voordat William zijn vooraf gedrukte *gereserveerd*-kaartjes (in zijn bijna kalligrafische handschrift, ook bekend als het officiële lettertype van een Natalie Barrett-bruiloft) op de stoelen zou leggen. Meestal probeerde hij dit te vermijden, want hij wou geen extra afval in de zaal, ook geen mooie-kaartjes-afval. Maar de oenfactor mocht je niet onderschatten: sommige gasten hadden een tekening, of kaartje, nodig. Ook dat was een van mijn moeders motto’s.

‘Twintig minuten,’ zei ze terwijl ze haar pols draaide om een blik op haar horloge te werpen. ‘Leg enkele kaartjes neer, zodat we geen toezicht hoeven te houden. Louna, ARR?’

Ik knikte en controleerde of het geluid van mijn mobieltje uit stond. De Achterste Rij Rechts was vaak mijn positie op bruiloften met vrij veel beweging. Het was een variatie op onze driezijdige aanpak: mijn moeder bereidde het bruidspersoneel voor, ik hield een oogje in het zeil terwijl ze naar het altaar liepen en William hield vooraan toezicht. Vanaf die plek kon hij tijdens de ceremonie meteen ingrijpen in geval van appelflauwtjes, gevallen of vergeten ringen en rebelse bloemenmeisjes of ringendragers. (Die dingen gebeurden vaak, maar meestal niet allemaal tegelijk. Dat hadden we nog maar één keer meegemaakt ... Die bruiloft noemden we nog altijd De Ramp.)

We gingen uit elkaar en namen onze plaats in. De Eve Little-brui-

loft was het resultaat van negen maanden planning, maar William had gelijk: het was een eitje geweest. De bruid was in de vijftig en de bruidegom in de zeventig. Geld hadden ze genoeg, maar buiten de trouwlocatie – de countryclub van Lakeview, waar ze elkaar op een tennisbaan hadden leren kennen – hadden ze weinig specifieke verzoeken gehad. De club verzorgde het eten, ze hadden voor onze vaste dj gekozen en om tien uur stipt was het feest afgelopen.

Het enige probleempje was de dochter van de bruid, Beatrice, die zich enkele weken geleden had verloofd en ook een Natalie Barrett-bruiloft wou. Bovendien wilden zij en haar verloofde midden augustus trouwen, want aan het eind van de zomer zouden ze verhuizen naar de andere kant van het land voor zijn doktersstage. Met andere woorden, er was geen tijd te verliezen. Onder normale omstandigheden, die mams organisatieobsessie respecteerden, namen we geen enkele klus aan die als last-minute bestempeld kon worden. Maar Eve Little was zo meegaand en de familie had zoveel geld dat William al was bezweken. Negenenveertig procent van hun strijd was dus al gestreden.

Ik liep terug naar de achterste rij, die ik enkele uren eerder had helpen klaarzetten, en nam mijn plaats naast het gangpad in. Zoals gewoonlijk zaten er hier en daar losse groepjes gasten op de laatste rij, wat William mateloos ergerde: hij hield van een uniform publiek. ‘Waarom willen ze per se op de laatste rij zitten? We gaan ze heus niet vragen om deel te nemen,’ mopperde hij altijd. In extreme gevallen misbruikte hij zelfs zijn machtspositie om ze ergens anders te zetten, maar wel alleen als hij echt pissig was.

Mij kon het niet zoveel schelen, dus ik knikte vriendelijk naar het stel dat enkele stoelen verder zat en nam mijn mobieltje om te

kijken hoe laat het was. Er waren nog vijftien minuten te gaan toen ik het eerste groepsberichtje van mijn moeder ontving.

ZWEMMERS NAAR HET ZWEMBAD.

Een tel later verscheen William als bij toverslag van achter een perfect gesnoeide struik om een moeder en haar kind, beiden in zwemkleding, terug te sturen langs het bordje met ZONE GESLOTEN VOOR EVENT erop.

Opeens barstte er orgelmuziek los, zo onverwachts dat ik – en vele andere gasten met mij, een sprongetje maakte. Voordat mam het onvermijdelijke WTF???-berichtje kon sturen, gleed ik uit mijn stoel en haastte ik me naar de andere kant van het zwembadterras, waar de dj, Monty, verontschuldiging zijn handen omhoogstak. Alles onder controle.

Twaalf minuten. Ik draaide me om en keek naar de ingang van het terras, waar mijn moeder bij een witblond jongetje stond. Er kon veel misgaan tijdens een bruiloft, maar niets maakte haar zenuwachtiger dan de chaos die kinderen en honden konden aanrichten. Daarom had ze enkele proactieve strategieën. Voor honden had ze altijd een royale voorraad knakworstjes mee, die ze in een afsluitbaar plastic zakje in haar mouw bewaarde. Voor kinderen vertrouwde ze op een combinatie van snoepjes en een strenge maar niet té strenge stem: een bruiloft is zo al emotioneel genoeg, je hoefde ze niet in te luiden met kindertranen.

Er waren nog zeven minuten te gaan en ik was weer gaan zitten. Vanaf mijn stoel zag ik Williams ogen over de zaal glijden, terwijl de laatste gasten hun plaats innamen. Telkens als hij de lege stoe-

len zag tussen de vierde en de laatste rij, liep er een rilling over zijn rug. Maar ik ben er vrij zeker van dat alleen ik dat opmerkte.

Om zes uur stipt moest de muziek beginnen, maar in plaats daarvan trilde mijn mobieltje. Ik las het berichtje twee keer, maar het bleef Chinees.

ZVB NIET HIER ALTAAR.

Vooraan ontving ook William het berichtje. Hij keek naar me met gefronste wenkbrauwen.

WAT? typte ik, terwijl de man twee stoelen verder op zijn horloge keek.

KOM NU METEEN, was het antwoord. Voordat mijn berichtje af was, stond ik op en liep weg.

Niet rennen, niet rennen, niet rennen, beval ik mezelf terwijl ik gehaast, maar hopelijk niet te paniekerig, naar de andere kant van de patio liep. Het bruidspersoneel had zich in de lobby van de club verzameld. De ringendrager stond vooraan en had ondertussen tranen in zijn ogen. Naast hem en de bruidsmisjes en bruidsjonkers stond Eve Little, die er in haar lichtgele jurk met korte gelaagde mouwen adembenemend uitzag – wat hield ik van derde huwelijken! – haar dochter Bee en mam. Iedereen praatte door elkaar.

‘... moeten ons aan het schema houden om ons werk goed te kunnen doen,’ zei mijn moeder, terwijl ik naar haar toe liep. ‘Plotse veranderingen maken dat moeilijk ... Onmogelijk zelfs.’

‘Dat begrijp ik,’ zei Eve, terwijl Bee haar ogen door de kamer liet glijden met haar mobieltje tegen haar oor. ‘Maar hij was hier net nog!’

‘Altijd hetzelfde liedje,’ zei Bee tegen me alsof ik wist wat er aan de hand was. ‘Heb je al buiten gekeken?’

Ik keek naar mijn moeder, die zei: ‘Je hebt haar gehoord. Ga buiten kijken!’

‘Wie moet ik zoeken?’ vroeg ik. ‘Iedereen is aanwezig.’

Dat wist ik omdat ik verantwoordelijk was voor het spiekbrieffje. De avond voor elke bruiloft schreef ik op één blad papier de namen van het bruidspersoneel en de naaste familie, de contactgegevens van de leveranciers (cateraar, dj, bloemist) en het definitieve trouw-schema: van de aankomst van de gasten tot ons vertrek. Nu bleek na enkele minuten al dat mijn moeite voor niets was geweest.

‘Ambrose,’ zei Eve. Mijn moeder probeerde haar frustratie te verbergen, zonder al te veel succes.

‘Wie?’

‘Mijn broer,’ zei Bee terwijl ze haar boeket witte rozen en lelies in haar andere hand nam. Bee was een beeldschone blondine met een roomwitte huid en blauwe ogen. Als ze niet zo vriendelijk was, zou haar schoonheid ergerlijk zijn. ‘Hij ging niet komen, maar is hier nu toch. Hij is groot en blond, zoals ik. Waarschijnlijk is hij met een meisje aan het praten. Geef hem maar een mep als dat nodig is.’

ZVB was dus ‘zoon van bruid’. Wat een sukkel als hij echt verantwoordelijk was voor dit gedoe. ‘Komt in orde,’ zei ik tegen mam, en ik liep naar de uitgang van de lobby. Voor ik de deur openduwde, keek ik nog eens over mijn schouder: William liep haastig door het gangpad met zijn mobieltje stevig tegen zijn oor. Als hij en mam met elkaar begonnen te bellen, was de situatie heel wat erger dan ik had gedacht.

Buiten zocht ik snel het parkeerterrein af. Er stonden twee golfers te praten bij een Audi, hun clubs staken uit de koffer, en aan de

keukeningang stapelde een kerel in witte kokskleren groentekraten. Voor de rest was er niets te zien. Of dat dacht ik toch, totdat ik de melodische klanken hoorde van wat alleen de lach van een mooi meisje kon zijn.

Het geluid kwam van achter een bloemistenbusje enkele parkeerplaatsen verder en werd gevolgd door een tweede lach, deze keer duidelijk van een jongen. Terwijl ik naar het busje liep, vroeg ik me weer af waarom ik niet in een theehuis of een boekenwinkel of zoiets werkte, ergens waar ik geen vreemden tegen hun wil moest aandrijven als vee. Ik liep naar de achterkant van het busje en schraapte mijn keel.

Toen ik Ambrose Little voor de eerste keer zag, gingen er twee gedachten door mijn hoofd die mijn mening over hem zouden bepalen, maar dat wist ik op dat moment nog niet. De eerste: wat is hij knap. De tweede: wat is hij ergerlijk. Waarom ik dat vond, kon ik niet verklaren – ik had nog maar een glimp van hem opgevangen, in zijaanzicht dan nog.

Eerst over zijn looks. Bee had gelijk: ze hadden dezelfde huidskleur en gelaatstrekken. Maar Ambrose, die een smoking en wit overhemd droeg, was groot, bijna slungelig, met lange armen en benen, scherpe jukbeenderen en een blonde, nonchalant gestylede haardos. Hij was als dat omgekeerde uitroepteken aan het begin van een Spaanse zin: zijn aanwezigheid kwam met een waarschuwing.

Mijn ergernis was moeilijker uit te leggen. Misschien was het omdat hij zo knap was. Het was alsof een van die afgetrainde, brede Kenpoppen waar ik vroeger mee speelde tot leven was gekomen. Ik had nog nooit instinctief een hekel aan iemand gehad. Ik voelde me er oppervlakkig door, en dat vond ik niet leuk.

Omgekeerd merkte hij me totaal niet op: hij had zijn handen letterlijk vol met een welgevormd Indiaas meisje in een kaki short en een golfshirt van de countryclub die tegen een Toyota leunde met een bos autosleutels in haar hand. De twee stonden op luttele millimeters van elkaar. Ondanks mijn waarschuwing had geen van beiden me opgemerkt.

‘Ambrose,’ zei ik streng. Deze keer keek hij op. Er viel een krul nonchalant op zijn voorhoofd. Ik zag meteen dat het een perfecte krul was, zo volmaakt dat ik de drang voelde om mijn hand uit te steken en eraan te trekken. Weer een vlaag van irritatie. ‘De ceremonie gaat beginnen. Je moet je plaats innemen.’

Hij keek naar me en lachte zijn tanden bloot, de lach van een rijkeluiszootje met te veel zelfvertrouwen. ‘Hallo daar. Wie ben jij?’

Het meisje trok een gezicht, ze was hier duidelijk niet blij mee. Ik zei: ‘Ik werk voor Natalie Barrett, de weddingplanner. Ik wil dat je meekomt. Nu.’

Hij lachte en salueerde. Zijn hand streek langs de krul. ‘Jawel, generaal! Twee minuutjes.’ Hij draaide zich weer naar het meisje, dat haar hoofd optilde, in haar nopjes met zijn aandacht.

Sommige mensen vragen zich in moeilijke situaties af wat Jezus zou doen. Ikzelf had als het op mijn werk aankwam maar één echt rolmodel, en ik wist dat zij alles er alles aan zou doen om de situatie te redden. Volgende zomer wordt het een boekenwinkel of theehuis, nam ik mezelf voor.

Ik stapte vastberaden op hen af, greep Ambrose Littles pols en begon hem naar de voordeur van de club te sleuren.

‘Wat doe je nu?’ vroeg het meisje, en ze kneep haar ogen tot spleetjes. ‘Je kunt niet zomaar ...’

Dat kon ik wél en ik deed het ook, maar wel iets te enthousiast, want ik had meer verzet verwacht. Ambrose verloor onmiddellijk zijn evenwicht. Toen hij naar voren struikelde, zocht hij instinctief iets om zich aan vast te houden, wat mijn linkerborst bleek te zijn. Iets verderop keken de golfers geboeid naar het getrek en de handtastelijkheden. Leuk, hoor.

‘Normaal gesproken hou ik van assertieve meisjes,’ zei Ambrose, die zijn evenwicht weer zocht, terwijl ik zijn hand wegduwde. ‘Maar dit gaat echt te ver.’

Ik negeerde zijn opmerking, want ik geloofde niet dat ik kalm kon antwoorden. We waren bijna aan de ingang van de club: eenmaal over de drempel was hij mams probleem en kon ik terug naar de ARR.

‘Misschien moet ik me even voorstellen,’ ging hij door, terwijl ik met mijn vrije hand wild de glazen deur opentrok. ‘Ik ben Ambrose. En jij bent ...?’

‘Eindelijk,’ fluisterde mijn moeder, die ons onderschepte zodra we binnenkwamen. Ik keek naar de klok: het was kwart over zes. Mam was trots op de stiptheid op haar bruiloften; elke minuut uitstel was een extra bron van frustratie. Ambrose was zich waarschijnlijk van geen kwaad bewust, maar als hij nog langer had getreuzeld, was een pijnlijke pols het minste van zijn zorgen geweest. Hij toverde weer zijn charmante, zelfverzekerde glimlach tevoorschijn, die werd beantwoord met een ijzingwekkende blik. Ik had bijna medelijden met hem. Bijna.

‘Volg me,’ blafte mam, terwijl ik zijn hand losliet, opgelucht dat ik het strijdtoneel kon verlaten. Hij gehoorzaamde meteen. Van tegenspraak, verzet of getrek was er geen sprake. Zelfs voor hem was het overduidelijk wie de baas was.

Mijn mobieltje trilde. William. UPDATE?

IEDEREEN OP ZIJN PLAATS, antwoordde ik. LOOP TRG NAAR ARR.

Ik liep Ambrose en zijn moeder voorbij en daarna de rest van het bruidspersoneel, dat al zo lang stond te wachten dat ze hun ongeduld niet langer konden verbergen. Toen ik de bruidsmisjes passeerde, voelde ik een hand op mijn arm. Ik draaide mijn hoofd en zag Bees dankbare glimlach. ‘Bedankt om mijn stomme broer te gaan zoeken.’

Ik knikte en sprak haar met opzet niet tegen. ‘Graag gedaan.’

Op de laatste rij hoorde ik een bekend geroezemoes: mensen die naar de oorzaak van de vertraging aan het gissen waren. Voor leken klonken wachtende mensen altijd hetzelfde, maar niet voor mij en ook niet voor William, die beweerde dat een slechte start de rest van de bruiloft kon vervloeken. Hij stond achter een zuil en had zijn lippen tot een dun spleetje geknepen, wat me niet verraste. Op iets meer, laat staan een frons, zou je hem tijdens het werk nooit betrappen.

Om 6.23 uur begon eindelijk de kerkmuziek. Ik draaide in mijn stoel en keek over mijn schouder naar de ringendrager en het bloemenmeisje, twee schattige kinderen die heel langzaam door het gangpad wandelden, voorafgegaan door dwarrelende rozenblaadjes. Terwijl William ze naar hun plaats leidde, volgde het bruidspersoneel, twee per twee. Het was net de ark van Noah. Bee lachte weer naar me toen ze voorbijkwam. Ik vermoedde dat ze zich vaak voor haar broer moest verontschuldigen. Daarna volgden Ambrose, nóg knapper in zijn smoking, en Eve in haar gele jurk, die onthaald werd op kreten van bewondering. In tegenstelling tot zijn zus zag hij me niet eens zitten.

Een bruiloft is een reeks speciale momenten die aan elkaar worden geregen als de parels van een ketting. Los van elkaar zijn ze mooi, samen adembenemend. Deden we ons werk goed, dan zouden de openingsdans, toosten en taart die eerste valse noten helemaal overstemmen. Maar een perfecte bruiloft, of wereld, wou je zo goed mogelijk beginnen. Een vlekkeloze start gaf gewoon veel minder kans op problemen, wat er ook volgde.

Om 21.47 uur was de dansvloer nog bomvol, hoewel het feest om tien uur stipt zou moeten aflopen. Dat had ik eerder al aan Jilly voorspeld, maar dat bood op dat moment weinig troost. Het was vandaag uitzonderlijk warm geweest voor eind april en de combinatie van stress, zon en vele uren rechtstaan eisten hun tol. Ik wilde niet naar Bendo en had geen zin om 'de draad op te pikken' met twee jongens die ik niet eens kende. Dansen wou ik al helemaal niet. Toen Ambrose Little uit de staart van een vrij slordige polonaise sprong, me zag en me wenkte, schudde ik dan ook mijn hoofd.

Lang hoefde ik er niet over na te denken, maar dat had niets met hem te maken. De gouden regel van een Natalie Barrett-bruiloft was: ken je plaats. Het gebeurde regelmatig dat klanten zich afhankelijk van ons begonnen te voelen door de maandenlange planning. Grote, emotionele levensgebeurtenissen zorgden vaak voor verwarrende gevoelens. Maar 'niemand wil trouwfoto's waarop de weddingplanner een gast lijkt', zei mam altijd tegen de werknemers die we soms voor grotere bruiloften inschakelden. 'Als we niet buiten beeld blijven, hebben we ons werk niet goed gedaan.'

Ik was dus niet verrast door zijn verzoek. Dit gebeurde wel vaker, vooral op bruiloften met een open bar. Wél verrassend was dat hij zijn hoofd schudde, naar me toe liep en zijn hand uitnodigend naar me uitstak.

'Dansen werkt genezend,' zei hij terwijl hij zijn handpalm spreidde. De muziek ging zachtjes over in een volgend nummer. 'Laten we genezen.'

'Nee, bedankt.'

Hij bewoog zijn vingers woest heen en weer, alsof deze zee-anemoonimitatie me zou overtuigen.

'Bedankt, maar nee, bedankt,' bracht ik mijn verplichte boodschap een beetje anders.

'Ambrose,' gilte een meisje in een korte roze jurk en afdrukken van sandalenriempjes op haar blote voeten vanaf de andere kant van de dansvloer. 'Kom! We hebben je nodig voor de polonaise!'

'Hoor je dat?' zei hij tegen mij. 'De polonaise kun je toch niet weerstaan?'

Toen ik mijn hoofd weer schudde, slaakte hij een diepe zucht. Daarna boog hij voorover en legde zijn handen op zijn knieën, alsof hij zó ondersteboven was van mijn antwoord dat hij niet meer rechtop kon staan. Toen hij opkeek, herhaalde hij zijn anemoonmove. 'Polonaise. Genezing. Kom op.'

'Nee, bedankt,' zei ik tegen hem.

De mensen vormden een slinger en grepen elkaar vast met veel gelach, gestruikeld en rode kaken. Als er iets was dat het begin van het einde van een bruiloft aankondigde, was het dit wel. Ambrose wierp een blik over zijn schouder, grijnsde en keek weer naar mij. 'Maak je geen zorgen,' zei hij. 'Ik zal je niet te stevig vastpakken.'

‘Je zult me helemaal niet vastpakken,’ zei ik. ‘Want het antwoord is nog altijd nee.’

‘Hoor je niet te werken op dit feest?’

‘Doe ik toch?’

‘Waarom dans je dan niet?’

‘Omdat dat niet mag.’

‘Waarom niet?’

Het laatste wat ik wou, was mijn arbeidsvoorwaarden bespreken terwijl er een stuntelige, slalomende polonaise naderde. ‘Ik ben geen gast, ik ben een werknemer. Die dansen niet. Die werken.’

Hij dacht even na over mijn antwoord. ‘Oké, dan vraag ik je mee als mijn date. Je shift zit erop.’

‘Daar beslis jij niet over,’ zei ik.

‘Goh, je laat me er wel voor zwoegen!’ Hij schudde zijn hoofd. De krul deinde op en neer. De polonaise, aangestuurd door een rood aangelopen man met een sigaar in zijn mond, draaide nu om een stoel vlakbij. ‘Dus als ik het goed begrijp, ga je niet met mij dansen, ook al smeed ik je, ook al is het de polonaise.’

‘Precies,’ zei ik.

‘Echt?’ Hij trok een gezicht. ‘Jammer. Ik haat het als ik mijn zin niet krijg.’

Dat vond ik een heel rare uitspraak: arrogant maar eerlijk. Ik stond met mijn mond vol tanden. De dansende mensen kwamen voorbij. Het meisje in het roze jurkje gilde uitgelaten en greep naar Ambroses broeksriem. Ik hoopte bijna op een laatste liedje om nog even bij zijn woorden stil te staan.

Ik haat het als ik mijn zin niet krijg.

Een gedachte die ik zelf vaker had dan me lief was. ‘Wie niet?’

zei ik stilletjes. De polonaise verdween op de achtergrond, tussen de tafels in. En opeens werd het me allemaal té kleurrijk, té levendig, té vrolijk. Ik draaide me om en liep weg.